

is met de duidelijke bewoording van art. 18, zal wel duidelijk zijn. Ik vrees dan ook, dat de Heer *van Woerden* door het be-
toog van den Heer *Abbema*, niet zal zijn overtuigd.

H. DE LEEDE

Hiermede sluiten wij het debat over dit onderwerp. Red.

NIEUWE BOEKEN

A. BEDRIJFSHuishoudkunde.

Achinstein, A. Buying power of labor and post-war cycles. New York, 1927.

Ames, E. E. and others. Sales personnel management. New York, 1927.

Amott, H. R. and others. Marketing organisation structure. New York, 1927.

Berkes, G. P. Business building ideas. Chicago, 1927.

Berry, Walter S. Reducing production costs through training old and new workers. New York, 1927.

Braun, A. Organisation der kaufmännischen Abteilung Gas, Wasser, Elektrizität kommunaler und gleichartiger privater Betriebe. Dortmund, 1927.

Clark, Wallace. Procedure for locating causes of unnecessary expenditures and for indicating the executive action for their control. New York, 1927.

Clemen, R. A. By-products in the packing industry. London, 1927.

Cooper, C. S. Latin America-men and markets. London, 1927.

Craig, D. R. Measuring the effectiveness of bonus plans. New York, 1927.

Divisia, F. Economique rationnelle. Paris, 1927.

Dornoy, Albert. Prix de revient et devis industriels. Paris, 1927.

Fehmel, A. Der Handel mit Brotgetreide für den Mühlen- und Getreidekaufmann. Leipzig, 1927.

Fulton, G. H. The functions of the wholesale. London, 1927.

Gossop, R. P. Advertisement design. London, 1927.

Griffin, B. W. Installment sales and collections. New York, 1927.

Grossmann, H. Handbuch für Kaufleute. Berlin, 1927.

Gruntzel, J. Die wirtschaftliche Konzentration. Wien, 1927.

Hagemann, Werner. Deutsche Textilwirtschaft. Berlin, 1928.

Handbuch der internationalen Kunstseide-Industrie. Berlin, 1928.

Hayne, P. Endlich bessere Anzeigen im Kampf um den Kunden von Morgen. Stuttgart, 1927.

Hayward, Walter Sumner. Sales administration. A study of the manufacturer's marketing problems. New York, 1927.

Keeler, Floyd Yates and *A. E. Haase.* Advertising agency, procedure and practice. Foreword by Roy S. Durstine. New York, 1927.

Kuhn, G. Die Kapitalanlagen in der Lebensversicherung mit besonderer Berücksichtigung schweizerischer Verhältnisse. Weinfelden, 1927.

Lindsey, A. J. Merchandising vs. muddling. Salt Lake City, Utah, 1927.

Ludwig, W. Die Organisation des Absatzes in der Forstwirtschaft. Jena, 1927.

Lutz, L. Taylorisierung. Rationalisierung der Sägeindustrie. Jena, 1927.

MacDonald, Austin Faulks. Planning for city traffic. New York, 1927.

Maxwell, Francis. Economic aspects of cane sugar production. London, 1927.

Rahm, Walter. Der Verkauf und seine Organisation im Fabrikbetrieb. Halberstadt, 1928.

Rahm, W. Fabrikorganisation für den mittleren und kleineren Betrieb. Berlin, 1927.

Schober, Josef. Seide und Seidenwaren, Seidenzucht, Seiden-
garne und -Zwirne, Kunstseide, Seidenwaren, Seidenbänder,
Strick- und Wirkwaren. Leipzig, 1927.

Strum, K. S. van. Forecasting stock market trends. Boston, 1927.

Truesdale, J. R. Credit bureau management. New York, 1927.

VanderBlue, Homer Bews and *Wm. Leonard Crum.* The iron industry in prosperity and depression. London, 1927.

Watkins, A. J. Advertisement lay-out and copy-writing. London, 1927.

Wever, J. A. Les institutions d'expansion commerciale des Pays-Bas. Paris, 1927.

Wolf, I. D. Retailing in 1935 and how it will affect the manufacturer and distributor. New York, 1927.

B. ACCOUNTANCY EN BOEKHOUDEN

Altman, G. T. Recording sales transactions. New York, 1927.

Craigmile, C. S. Planning and controlling work in process in the Belden manufacturing company. New York, 1927.

Cropper, L. C. Higher bookkeeping and accounts. London, 1927.

Davis, S. S. Double entry bookkeeping. New York, 1927.

Greiner, Martin. Die kaufmännische Kontrolle der Unternehmung. Berlin, 1928.

Meyerheim, H. Psychotechnik der Buchführung. Berlin, 1927.

O'Brien, D. J. and *C. B. Couchman.* Hotel administration. Accounts and control. New York, 1927.

Schlatter, C. F. Elementary cost accounting. New York, 1927.

FEDERATIEF EXAMEN VAN HET NEDERLANDSCH INSTITUUT VAN ACCOUNTANTS EN DE NEDERLAND- SCHE ORGANISATIE VAN ACCOUNTANTS

Accountancy C

I

WOENSDAG 4 JANUARI 1928

Beschikbare tijd 3 uur

Het College van commissarissen van een Maatschappij, die een sigarettenfabriek exploiteert, draagt de controle van de administratie der Maatschappij aan een accountant op, waarbij dezen geen beperking wordt opgelegd, doch het integendeel de bedoeling is, dat hij, zoo mogelijk, de jaarrekening zonder voorbehoud onderteekent.

De fabriek produceert een 5-tal merken, welke elk in een 3-tal soorten van verpakking in den handel worden gebracht. De verkoop geschiedt tegen vaste prijzen, na aftrek van rabatten, die verschillen naar de soorten van handelaren (grossiers, detailverkoopers) en naar de grootte van de omzetten. De betaling geschiedt voor elken post afzonderlijk een maand na levering, zonder aftrek van korting, terwijl bij betaling na 14 dagen 1 % en bij betaling à contant 2 % korting wordt gegeven; betaling vindt plaats via banken of postgiro. De fabriek heeft

circa 10.000 afnemers; het aantal verkoopfacturen bedraagt jaarlijks circa 90.000 stuks.

De in de fabriek werkende arbeiders genieten voor een deel van het werk uurloon, anderdeels stukloon. Het snijden van de ruwe tabak, het fabriceren der sigaretten en het banderolleeren geschieden bijvoorbeeld machinaal (in uurloon), terwijl o.a. het verpakken geschiedt met de hand (in stukloon). Het aantal werklieden bedraagt circa 500.

Het aantal facturen van derden voor den aankoop van grondstof en materialen, benevens voor onderhoud enz., bedraagt circa 4000 per jaar.

Vraag 1.

Indien de administratieve verantwoording der fabriek in alle opzichten voldoet aan de daaraan te stellen eischen van interne controle, hoe zal dan het controle-plan van den accountant naar Uw meening in hoofdpunten moeten luiden?

Het is de bedoeling van examinatoren, dat men bij de beantwoording van deze vraag niet in details treeds omtrent de praktische wijze van uitvoeren der controle, doch zich beperkt tot het geven van een schematische opstelling der punten, welke regeling in het controle-plan behoeven en tot een principiele splitsing van de controle in een gedeelte, dat men den naam detailcontrole kan worden aangeduid en een gedeelte, dat onder het begrip totalen-controle valt. Bij de beoordeeling van de uitwerking zal meer gelet worden op de beginselstelling dan op de uitvoering van details.

Vraag 2.

Welke van de volgende werkzaamheden ten aanzien van de controle der facturen van derden acht gij voor het onderzoek noodig? Motiveer Uw antwoord, onverschillig of dat ontkenkend dan wel bevestigend luidt.

- Verifiëren van den prijs.
- Narekenen.

II

WOENSDAG 4 JANUARI 1928

Beschikbare tijd 2½ uur.

Een combinatie van fabrikanten heeft de verkoopprijzen en de condities van levering van een artikel in verschillende maten en kwaliteiten geregeld. Het artikel wordt door de verschillende fabrikanten geleverd onder verschillende merken. Er is een lijst vervaardigd van die merken, welke met elkaar worden gelijk gesteld.

Als basisprijs geldt een prijs per vierkante Meter.

Als betalingscondities gelden drie maanden, terwijl voor vluggere betaling 1 % per maand korting kan worden gegeven.

Aan grossiers mag een extra korting van 4 % worden toegestaan; deze korting moet van de factuur in mindering worden gebracht.

Geleverd mag worden franco huis.

Aan grossiers en inkoopverenigingen wordt aan het einde des jaars een bonus gegeven. Bepaald is, dat voor de bonusberekening zullen gelden de door alle fabrikanten gezamenlijk gefactureerde verkoopbedragen. Teneinde de bonus te kunnen bepalen, moeten de fabrikanten hunne omzetten met de grossiers en de inkoopverenigingen opgeven aan den Voorzitter van de fabrikantenvereniging; er fungeert n.l. een Voorzitter, die buiten het vak staat.

Voorgeschreven is, dat de fabrikanten (waarbij er zijn, die

ook nog andere artikelen fabriceren) in hunne verkoopboeken een aparte kolom voor het bewuste artikel zullen moeten voeren; voorts, dat van het bedoelde artikel afzonderlijk facturen zullen worden vervaardigd, terwijl in de debiteuren-boeken eveneens de leveringen van bedoeld artikel, evenals de retouren, in afzonderlijke kolommen zullen worden opgenomen, alle voorzien van M²-kolommen.

Nauwkeurige productiestaten zullen moeten worden bijgehouden.

Het maximum-gewicht van ieder artikel en ieder merk per M² is vastgesteld. Een standaard monster is bij den Voorzitter gedeponeerd. Deze heeft te allen tijde het recht de gewichten der voorradige artikelen te toetsen aan het standaard-monster.

Voor elken fabrikant is een bepaald percentage van het geschatte totaalquantum vastgesteld. Verkoopt men meer dan het vastgestelde percentage van den totaal-omzet, dan moet een zeker percentage van den meeromzet in de kas van de vereeniging worden gestort, welke gestorte bedragen onderling tusschen hen, die den vastgestelden omzet niet bereikten, worden verdeeld.

De onkosten, die de Vereeniging heeft, worden in verhouding van de werkelijk bereikte jaaromzetten verdeeld.

Aan U wordt door den Voorzitter der Combinatie opgedragen de controle bij de verschillende fabrikanten.

Gevraagd wordt te omschrijven, op welke wijze gij Uwe controle denkt uit te voeren, teneinde het onopgemerkt blijven van eventuele ontduiking zooveel mogelijk te voorkomen. In het bijzonder moet gemotiveerd worden aangegeven, in welke opzichten de controle voor het onderhavige geval van de gewone regelmatige controle kan afwijken.

III

DONDERDAG 5 JANUARI 1928

Beschikbare tijd 4 uur

Bijgaande staten geven een overzicht van de gepubliceerde balansen en verlies- en winstrekeningen eener in Nederland gevestigde, doch in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika werkende Hypotheekbank. (Gemakshalve zijn alle bedragen in heele guldens afgerond).

I. Wat valt uit deze cijfers af te leiden omtrent:

- Den gang van zaken in het bedrijf gedurende de jaren 1918 t/m 1926.
- De rentabiliteit meer in het bijzonder.
- De financiële positie per 31 December 1926.

N.B. Het is de bedoeling van examinatoren, dat bij de beantwoording der vragen Ia, Ib en Ic alleen de hoofdlijnen worden behandeld. Het verwerken van de cijfers in alle details wordt niet verlangd.

II. Het bestuur van bovengenoemde N.V. stelt voor de Venootschap te ontbinden. Een groep aandeelhouders meent echter, dat reorganisatie zoowel in het belang van pandbriefhouders als aandeelhouders is. Het door hen voorgestelde reorganisatieplan komt in hoofdzaak op het volgende neer:

- Storting van het op de aandelen nog te storten bedrag.
- Afschrijving van het geheele kapitaal na bijstorting.
- Afschrijving van 40 % op de pandbrieven met reductie van de bestaande rentevoeten 6,5½ en 5 % tot resp. 5,4½ en 4 %.
- Uitgifte van f 480.000.— aandelen, waarop te storten 20 %,

Behoort bij vraagstuk III

Activa.

BALANSEN

HOOFDEN DER REKENINGEN	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926
1 Aandeelhouders nog te storten	f 658.800	f 658.800	f 658.800	f 658.800	f 658.800	f 658.800	f 658.800	f 658.800	f 658.800
2 Hypotheeknemers	4.055.669	3.767.142	3.505.546	2.914.524	2.491.841	1.914.741	1.593.327	1.288.164	996.612
3 Vaste Goederen	657.222	1.018.607	1.178.482	17.268	1.319.722	1.553.375	1.538.910	1.397.127	1.454.016
4 Expl. Vaste Goederen ..	4.858	46.684	92.780	1.234.159	6.244	30.490	16.825	42.934	76.263
5 Vaste Goederen verk. op contr.	195.010	321.309	388.500	373.732	301.979	395.124	467.821	574.509	442.042
6 Geëxecuteerde Hypotheken	446.898	225.890	76.942	14.478	262.792	103.964	67.473	78.060	61.321
7 Kassa en Kassier in Holland	84.447	274.946	236.574	458.223	135.449	197.470	169.866	147.318	259.678
8 Kassa en Kassiers in Amerika	170.487	153.648	18.069	61.738	181.089	183.543	148.540	130.180	126.513
9 Debiteuren	271.782	190.618	208.087	273.670	126.194	123.162	94.843	91.917	59.461
10 Kantoor-Inrichting ..	1.083	89	596	1	1	1	1	1	1
11 Zegels Pandbr. in Portefeuille	2.067	2.415	1.449	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353
12 Belegd Reservefonds ..	17.442	11.534	9.720	11.296	11.381	—	—	—	—
13 Dienst Pandbrieven ..	45.686	28.271	1.456	348	379	—	—	—	—
14 Beleggingen Holland ..	—	7.654	183.547	368.504	582.359	318.023	348.646	265.332	215.724
15 Verliessaldo 1921	—	—	—	6.501	—	—	—	—	—
16 „ 1922	—	—	—	—	121.157	99.558	99.558	99.558	99.558
17 „ 1923	—	—	—	—	—	45.403	45.403	45.403	45.403
18 „ 1924	—	—	—	—	—	—	50.581	50.581	50.581
19 „ 1925	—	—	—	—	—	—	—	107.679	107.679
20 „ 1926	—	—	—	—	—	—	—	—	83.976
	f 6.611.451	f 6.707.607	f 6.560.548	f 6.412.595	f 6.200.740	f 5.625.007	f 5.301.947	f 4.978.916	f 4.738.981

Toelichtingen:

Fol. 5. In de Vereenigde Staten komt het op groote schaal voor, dat vaste goederen op „afbetaling” worden verkocht. Over het nog onbetaalde gedeelte der koopsom wordt aan het eind van ieder boekjaar rente bijgeschreven.

Fol. 6. Voldoet de hypotheekgever niet aan zijn verplichtingen, dan wordt de hypotheek z.g. „geëxecuteerd”. Hem wordt dan een jaar toegestaan om alsnog het achterstallige te voldoen. Blijft hij echter ook gedurende dat jaar in gebreke, dan kan het verbonden vaste goed definitief worden verkocht.

Fol. 9. Bij de in Amerika werkende hypotheekbanken staan de credietnemers met de Bank in R.C. Zij worden hierop op de vervaldagen der rente voor het bedrag van deze gedebiteerd. De hypotheekbank schiet ook de belastingen, die op het verbonden goed drukken steeds voor. Ook deze bedragen worden op de R.C. geboekt.

e. De vaste goederen, de geëxecuteerde hypotheeken en ongeveer 2/3 van de vaste goederen verkocht op contract, worden tegen uitreiking van f 600.000.— in aandelen ingebracht in een nieuwe N.V., waarvan het kapitaal eveneens op f 600.000.— wordt bepaald.

f. Pandbriefhouders van de Hypotheekbank ontvangen 10 % van het nominaal bedrag der in hun bezit zijnde pandbrieven in aandelen der nieuwe vennootschap. De overblijvende aandelen worden gratis ter beschikking gesteld van hen, die nieuwe aandelen in de Hypotheekbank nemen, (zie d), naar rato hunner deelname.

Geef Uwe meening omtrent het bestuursvoorstel en omtrent het voorgestelde reorganisatie-plan. (Rapport of brief wordt niet verlangd).

N.B. De koers, waartegen de 6 %, 5½ % en 5 % Pandbrieven de laatste maanden verhandeld werden, bedroeg resp. 54, 51 en 49 %.

Verondersteld mag worden, dat de cijfers en verhoudingen betreffende de laatste jaren, zooals deze op de bijlagen tot uitdrukking zijn gebracht, een bruikbare basis vormen voor de beoordeeling van de toekomstmogelijkheden.

IV

DONDERDAG 5 JANUARI 1928

Beschikbare tijd 2½ uur

Een spaarkas oefent haar bedrijf als volgt uit:

Zij geeft per 1 Januari van ieder jaar gelegenheid tot deelneming in een spaarkas, waartegen zij spaarbrieven uitgeeft tegen maandelijksche storting gedurende 10 jaren van een vast bedrag of veelvouden daarvan.

Gedurende het geheele jaar is toetreding mogelijk.

De spaarkas houdt de eerste stortingen tot een bedrag van f 35.— in tot dekking van de agenten-provisie en de algemeene kosten gedurende den geheelen loop der spaarkas.

Elke spaarkas wordt volgens een bepaald systeem na 12 jaren over de deelhebbers verdeeld.

Er loopen 12 spaarkassen, die ieder afzonderlijk worden geadministreerd.

Het rekening-systeem bevat o.a. de volgende rekeningen:

Aandelenkapitaal

Reserve-geldbelegging

Behoort bij vraagstuk III

BALANSEN

Passiva

HOOFDEN DER REKENINGEN	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926
1 Aandeelenkapitaal f 3.750.000									
2 Aandeelen in Port. „ 2.926.500	f 823.500	f 823.500	f 823.500	f 823.500	f 823.500	f 823.500	f 823.500	f 823.500	f 823.500
3 5 % Pandbrieven	„ 3.230.100	„ 3.127.500	„ 3.026.175	„ 2.991.900	„ 2.934.150	„ 2.643.825	„ 2.479.725	„ 2.329.950	„ 2.227.800
4 5½ % Pandbrieven	„ 539.550	„ 693.150	„ 674.250	„ 648.150	„ 631.500	„ 512.700	„ 495.600	„ 465.000	„ 440.400
5 6 % Pandbrieven	„ 1.708.350	„ 1.806.600	„ 1.779.300	„ 1.688.250	„ 1.562.850	„ 1.448.700	„ 1.311.600	„ 1.159.650	„ 1.067.700
6 Te betalen coupons	„ 147.162	„ 144.699	„ 137.846	„ 139.634	„ 131.652	„ 118.382	„ 108.530	„ 101.805	„ 95.876
7 Reserve	„ 38.613	„ 18.074	„ 24.171	„ 27.321	„ 21.599	—	—	—	—
8 Reserve Koersverschillen	„ 34.766	„ 34.766	—	—	—	—	—	„ 20.499	„ 18.918
9 Deposito Aandeelhouders	„ 80.325	—	—	—	—	—	—	—	—
10 Versch. Rente op 5½ % Pandbr.	—	„ 6.353	„ 6.180	„ 5.940	„ 5.789	„ 4.700	„ 4.542	„ 4.262	„ 4.037
11 Uitgelote Pandbrieven (6 %)	—	—	—	„ 87.900	„ 89.700	„ 73.200	„ 78.450	„ 74.250	„ 60.750
12 Winst	„ 9.085	„ 52.965	„ 89.126	—	—	—	—	—	—
	f 6.611.451	f 6.707.607	f 6.560.548	f 6.412.595	f 6.200.740	f 5.625.007	f 5.301.947	f 4.978.916	f 4.738.981

Toelichting:

Fol. 8. Alle dollarwaarden in het actief zijn omgerekend tegen f 2.50. Deze „dollarwaarden” omvatten fol. 2, 3, 4, 5, 6, 8 en 9 in het actief voorkomende. Daartegenover is als correctie gecreëerd de „Reserve voor Koersverschillen”. Reeds in 1919 steeg de dollarkoers aanzienlijk boven f 2.50. In 1921 bereikte hij zijn hoogsten stand ($\pm$ f 3.30).

Administratie-reserve
Tegoe spaarders, onverdeelde spaarkassen
Beleggingen spaarkassen, onderverdeeld in Hypotheken,
Fondsen en Voorschotten.
Tegoe Spaarders tot verdeling gekomen Spaarkas
Beleggingen der Vennootschap, onderverdeeld in Hypotheken en fondsen
Renten van eigen beleggingen
Administratieloon
Sparbriefkosten
Provisie hypotheken
Provisie voorschotten
Salaris
Inspectiekosten
Agentenprovisie
Reclame
Diverse onkosten
Kas
Bankier
Giro

Als hulpboeken doen dienst:

Tabellarisch kasboek, met splitsingsboek over de kolommen spaarkassen, verdeeld over 12 kassen.
„ Bankboek, idem, idem.
„ Giroboek, „ „
Splitsingsboek voor de kolommen rente van eigen beleggingen, en van de spaarkassen, verdeeld over 12 kassen.
Effecten in- en verkoopboek, met daarnaast een splitsingsboek voor 12 kassen.

Hypotheekregister voor sluitingen en aflossingen en rentebetaling, met splitsingsboek voor verdeling over de 12 kassen.

Memoriaal, (tabellarisch) voor die posten, die in een der andere boeken niet te plaatsen zijn.

De effecten worden in open bewaargeving gedeponeerd bij de Bank, onder opgave van het nummer der Spaarkas, of eigen depôt. De bankier verantwoordt de coupons, onder directe opgave der No's van de spaarkassen.

Van de effecten, hypotheken en voorschotten wordt voor iedere kas een overzicht bijgehouden.

De kwitanties van de spaarpremies worden per adressograaf vervaardigd en op lijsten per agent en per spaarkas vereenigd. Aan de agenten is opgedragen steeds remise te maken voor geïncasseerde bedragen onder opgave van „lijst No.” Indien een spaarder achterstallig blijft met betaling, wordt de kwitantie aan het einde der maand geretourneerd en geschiedt de verdere behandeling door het kantoor. De boete voor achterstallige betaling, waarvoor een afzonderlijke kwitantie wordt vervaardigd, komt ten gunste der spaarkas. Extra incassokosten komen ten laste der desbetreffende spaarkas.

Ook kwitanties voor aflossing en rentebetaling der voorschotten worden per agent geïnd. Retouren door agenten geschieden aan het einde der maand.

Het kantoor heeft ook zelf een portefeuille van te innen kwitanties ter plaatse, welke dus niet over agenten lopen.

De agenten zenden op den laatsten dag van iedere maand een nauwkeurige afrekening van iedere lijst onder bijsluiting van

*Behoort bij vraagstuk III**Verlies*

VERLIES- EN WINSTREKENINGEN

HOOFDEN DER REKENINGEN	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926
1 Rente Pandbrieven ...	f 288.295	f 301.362	f 298.726	f 293.836	f 283.912	f 267.387	f 240.322	f 226.240	f 207.303
2 Onkosten Holland en Amerika	„ 60.388	„ 58.498	„ 63.672	„ 58.815	„ 56.094	„ 65.271	„ 64.881	„ 51.548	„ 55.417
3 Reserve Koersverschillen	„ 1.698	—	—	—	—	—	—	„ 20.499	—
4 Exploitatie Vaste Goederen	—	—	„ 44.242	„ 76.782	„ 105.174	„ 68.871	„ 77.428	„ 66.753	„ 56.340
5 Saldo rekening Contractverk.	—	—	—	„ 364	„ 804	—	—	—	—
6 Saldo verkoop Vaste Goederen	—	—	—	—	—	—	—	„ 21.106	—
7 Koersverschil Dollar-verkopen	—	—	—	—	—	—	—	„ 792	„ 1.419
8 Winst	„ 9.085	„ 52.965	„ 89.126	—	—	—	—	—	—
	<u>f 359.466</u>	<u>f 412.825</u>	<u>f 495.766</u>	<u>f 429.797</u>	<u>f 445.984</u>	<u>f 401.529</u>	<u>f 382.631</u>	<u>f 386.938</u>	<u>f 320.479</u>

Winst

HOOFDEN DER REKENINGEN	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926
1 Hypotheekr. Afsl. prov. Boeten	f 324.803	f 305.287	f 321.162	f 242.110	f 219.030	f 168.307	f 128.869	f 103.620	f 86.892
2 Rente div. Beleggingen	„ 19.353	„ 29.781	„ 57.220	„ 46.201	„ 64.546	„ 70.772	„ 68.309	„ 72.862	„ 39.925
3 Saldo rekening Contractverk.	„ 4.283	„ 39.727	„ 39.730	—	—	„ 2.595	„ 21.229	—	„ 22.898
4 Exploitatie Vaste Goederen	„ 11.027	„ 14.904	—	—	—	—	—	—	—
5 Koersversch. op Ingek. Pandbr.	—	—	—	„ 12.173	„ 26.245	„ 106.870	„ 92.042	„ 102.777	„ 66.508
6 Koersverschil Dollar-verkopen	—	„ 23.126	„ 77.654	„ 122.812	„ 15.006	„ 7.582	„ 21.601	—	—
7 Reserve Koersverschillen	—	—	—	—	—	—	—	—	„ 1.581
8 Rente Effecten	—	—	—	—	—	—	—	—	„ 18.699
9 Verlies	—	—	—	„ 6.501	„ 121.157	„ 45.403	„ 50.581	„ 107.679	„ 83.976
	<u>f 359.466</u>	<u>f 412.825</u>	<u>f 495.766</u>	<u>f 429.797</u>	<u>f 445.984</u>	<u>f 401.529</u>	<u>f 382.631</u>	<u>f 386.938</u>	<u>f 320.479</u>

retourkwitanties. Het kantoor maakt van hare portefeuille dezelfde overzichten.

Hypotheeken worden slechts verleend en aan- of verkoop van fondsen geschieden slechts na goedkeuring door den Directeur en den gedelegeerden commissaris.

Verkoop van fondsen zal als regel niet plaats hebben; zij zullen veelal „overgeheveld” worden naar een volgende kas.

De spaarkassen worden in verband met de renteverrekening geërediteerd en belast op de data der werkelijke betalingen.

Wordt gevraagd een beschrijving van de accountants-contrôle in bovenbedoeld bedrijf, waarbij men zich kan beperken tot de controle op de juistheid en de volledigheid der verantwoording van de stortingen in de spaarkassen, de inkomsten uit de beleggingen en op de beleggingen zelf.

ONTVANGEN BOEKWERKEN

Uitschakeling van den Groothandel in Industriële Producten, door Dr. E. J. Tobi; uitgave van J. J. Romen & Zonen, Roermond 1927 f 3.50.

De beteekenis van Reserve- en Fondsvorming der verzekeringen voor de kapitaalmarkt, door Prof. Th. Limperg Jr.; uitgave van Martinus Nijhoff, 's-Gravenhage 1927 f 0.75.

Handelsrekenen, Dl. I, 2e druk, door A. A. O. Bouwhof en J. C. Lagerwerff f 2.25.

Handelsrecht, 7de druk, door Mr. Dr. M. Spaander f 3.25.

Vraagstukken over Levensverzekeringswiskunde, door Dr. M. van Haaften f 1.—.

De laatste drie uitgaven van N.V. Erven P. Noordhoff's Boekh. en Uitgeverszaak Groningen 1927.